

JAKÉ JSOU LIMITY UMĚLECKÉ SPOLUPRÁCE? LZE PŘEMÝŠLET KRESBOU? (NEJEN) O UMĚLECKÉM DIALOGU NA NOVÉ VÝSTAVĚ V LIBERECKÉ OBLASTNÍ GALERII

Tisková zpráva | Liberec | 30. června 2022

Emancipovaná kresba, odlišná od předchozích dílenských vzorníků, se v 15. století stala výchozím předpokladem vývoje evropského umění směrem k individualitě a k moderně chápanému autorství díla. O století později již byla pokládána za základ tří umění: architektury, sochařství a malířství. Z této tradice kresby jako individuálního výtvarného projevu a současně nástroje dialogu mezi tvůrci vyšli dva současní slovenští umělci, Slavomíra Ondrušová a Svätopluk Mikyta, při koncipování projektu, jehož výstup nyní prezentuje Oblastní galerie Liberec pod názvem Zpřítomnění. Myslet kresbou.

Pandemie Covid-19 zásadním způsobem změnila naše návyky a přístup k světu. Výtvarnici a šperkařce Slavomíře Ondrušové (*1985) a známému konceptuálnímu umělci Svätopluku Mikytovi (*1973) se stala výzvou ke zvolnění tempa, a především k návratu ke kresbě jako k nástroji tvůrčího dialogu, vedeného těmi nejzákladnějšími výrazovými prostředky. Několik měsíců tak ve vzájemném ovlivnění obou tvůrců vznikaly kresby, z velké části určené přímo pro prostory libereckých Lázní.

Vznik jednotlivých rozměrných kreseb by byl nemyslitelný bez vzájemné konfrontace a spolupráce obou autorů. V rámci tohoto procesu museli oba částečně popřít svůj typický rukopis a potlačit své vlastní ego, protože byli nuceni reagovat na tvorbu toho druhého. Pozoruhodný výsledek tohoto experimentu předkládá také divákům otázky, jaké jsou limity umělecké spolupráce či zda lze kresbou přemýšlet. Zajímavý kontrapunkt k společně vytvářeným artefaktům představují na výstavě deníkové kresby autorů, vzniklé individuálně a bez vzájemné interakce.

„Tvůrčí experiment je podstatou současného umění a jeho role v něm je stěžejní,“ řekl k výstavě Pavel Hlubuček, ředitel Oblastní galerie Liberec. *„Vnímám jako důležitou roli naší galerie i to, že k němu v maximální možné míře poskytuje příležitost. Pokládám také za*

důležité, že návštěvníci libereckých Lázní nyní mají možnost seznámit se s tvorbou dvou z nejoriginálnějších slovenských tvůrců střední generace, i jinak bohaté na vynikající talenty.“

Tvorba Slavomíry Ondrušové se pohybuje mezi kresbou, objekty a tvůrčím psaním. Je pro ni příznačná materializace kresby pomocí haptického gesta vedeného v hmotě i samotný proces tvorby kresby. Svätopluk Mikyta patří k nejvýraznějším uměleckým osobnostem současné slovenské výtvarné scény. Své schopnosti a zkušenosti nyní zhodnocuje rovněž jako docent, vedoucí ateliér kresby a grafiky na Fakultě výtvarného umění Vysokého učení technického v Brně. Jeho tvorba zasahuje do mnoha oblastí včetně designu techniky, keramiky, skla či gobelínů. Pro jejich společný projekt je příznačný návrat k podstatě umělecké tvorby, jak ho zná evropská tradice: k umění kresby jako svrchovanému projevu tvůrčí individuality, ale současně také nástroje nikdy nekončícího uměleckého dialogu. Unikátní prostředí libereckých Lázní pro tento experiment vytváří dokonalé prostředí.

Kontakt pro média:

Mgr. Dagmar Fialová | E: dagmar.fialova@ogl.cz | M: +420 724 412 271

2

Presskit s fotografiemi v tiskové kvalitě naleznete na <https://www.ogl.cz/aktuality>

Slavomíra Ondrušová a Svätopluk Mikyta. Zpřítomnění. Myslet kresbou

1. 7. – 2. 10. 2022

Oblastní galerie Liberec – Galerie 1PP

Kurátorka výstavy: Mgr. Lenka Sýkorová, Ph.D.

KURÁTORSKÝ TEXT K VÝSTAVĚ

Kresba poskytuje prostor pro zklidnění. V kresbě lze také přemýšlet. Poslední léta nás svými společenskými výzvami učí větší všímavosti všedních událostí, momentu zpomalení a plného vnímání tady a teď. Kresba, jako intimní gesto, je pro mnohé umělce nejprímějším médiem pro vyjádření prožitků s jistým specifickým smyslem pro citlivost všímání si velkých či malých dějin, které se právě odehrávají. Náčrt myšlenky provází umělce od nepaměti. Spojením myslí, oka a ruky dokáže zachytit svět kolem nás. Kresebná linie, ať již na papíře či vedená hmotou v prostoru, je silným vizuálním gestem současných intermediálních umělců. Spojení myšlení a kresby se stalo základem pro vytvoření kurátorského projektu Zpřítomnění. Myslet kresbou, ve kterém se prezentují slovenští umělci Slavomíra Ondrušová a Svätopluk Mikyta. Výstava akcentuje bezprostřednost a proměnlivost kresby, participaci a rozšířené interpretace autorských světů obou umělců.

Umělci Slavomíra Ondrušová a Svätopluk Mikyta na výstavě rozehrávají tvůrčí dialog, který demonstruje, jak lze přemýšlet kresbou. V průběhu několika měsíců vytvářeli společné kresby, kdy jeden na druhého reagovali v rámci svých kreslířských gest a motivů. Mnohdy museli v rámci tohoto kolaborativního aktu popřít svůj rukopis, vlastní ago a být sdílnými, protože sledovali, co dělá kresebná linka toho druhého v autorském dialogu na papíře. Otevírali si tak otázky: *Jaké jsou limity umělecké spolupráce? Lze kresbou přemýšlet? Jakou úlohu hraje text v současném vizuálním umění?* Většina vystavených děl byla autory vytvořena přímo pro prostory liberecké galerie a celková instalace je určena k otevření dialogu s divákem, který je v jednotlivých kójiích konfrontován s křehkostí kresby, ale současně s její dynamikou různých poloh tvůrčí spolupráce v rámci silného vizuálního sdělení. Na výstavě jsou současně mimo kolektivní díla k vidění i autorské deníkové kresby, které nám podkrývají nitro autorů, které je přítomno i u velkých participativních kreseb.

Slavomíra Ondrušová je etablovanou slovenskou umělkyní. Je absolventkou ateliéru S+M+L+XL KOV a ŠPERK na VŠVU v Bratislavě v magisterském a doktorském programu. Její tvorba se pohybuje mezi médii kresby, objektu a tvůrčího psaní. Fascinuje ji proces materializace kresby pomocí haptického gesta vedeného v hmotě i samotný proces tvorby kresby. Působí jako občasná lektorka na Estonian Academy of Arts v Talinu, kde studovala na doktorském studiu, spoluzaložila Časopis X a organizovala mezinárodní konferenci ŠperkStret. Věnuje se také ilustraci a vzdělávací činnosti v oblasti vizuálního umění, dále spolupracuje s tanečníky či spisovateli.

Svätopluk Mikyta je jednou z nejvýraznějších uměleckých osobností na Slovensku respektovanou i na zahraniční umělecké scéně. Jeho tvůrčí poloha se často prolíná s podporou současného umění ve středoevropském regionu. Především pak v rámci organizování širokého spektra uměleckých aktivit na otevřené platformě Banská St a nica Contemporary v Banské Štiavnici, jejíž je spoluzakladatelem. Svätopluk Mikyta je absolventem ateliéru volná barevná grafika na VŠVU v Bratislavě. V současnosti z pozice docenta vede ateliér kresby a grafiky na FaVU VUT v Brně. Jeho mnohovevrstevnatá tvorba je inspirována jistou archeologií vizuálního archivu, jež má v druhé polovině dvacátého století na naší lokální československé vizuální scéně specifickou estetiku. V posledních letech se jeho tvůrčí poloha projevuje silnější intermedialitou s přesahy do designu kupříkladu techniky keramiky, skla či gobelínu.

4